

Vuoden terveystiedonopettaja 2024

Opettajan ammatti on jatkuvaa uuden oppimista

Teksti: Tommi Norppa

Kiitän saamastani huomionosoituksesta. Valinta vuoden terveystiedon opettajaksi tuli minulle yllätyksenä. Valitaperusteissa mainitaan pitkäaikainen ja monipuolinen työ koulujen terveystiedon opettajana, mikä on minulle erityisen arvokasta. Huomionosoitus perustuu kollegoiden ääniin, joka tekee siitä minulle erityisen arvokkaan.

Ammatillinen kehittyminen

Olen saanut toimia opettajan ammatissa miltei kaksi vuosikymmentä. Omalta kohdaltani opettajana toimiminen on ollut jatkuvaa uuden oppimista, sillä en kuulunut niihin vastavalmistuvien opettajiin, joilla tuntui olevan heti opettajan homma hanskassa. Ammatillisen kehittymisen kannalta koen käänteentekeväksi vuoden 2007 aineopintuudistuksen, joka muutti terveystieto-oppiaineen luonnetta perustavanlaatuisella tavalla. Nuorena ja kokemattomana lukion opettajana kipuilin muutoksen kanssa, koska en kokenut kyvykkyyttä tehtävään. Arvotyöskentelyn ja ammatillisen reflektoinnin myötä pikkuhiljaa ymmärsin, että lukion opettajan ammatissa toimiessani minun täytyy uskaltautua jatkuvan uuden oppimisen polulle. Siitä lähtien olen tavoitteellisesti kehittänyt omaa opettajuuttani koulutautuen ja alati työstäen opetusmateriaalejani.

Vuonna 2017 päätin jatkaa yliopisto-opintojani terveystiedon syventävien opintojen parissa. Suosittelen näitä opintoja kaikille lukion terveystiedon opettajille, jotka ovat kiinnostuneita kehittämään sisältöosaamista oppiaineessa. Syventävien opintojeni loppuun saattamisen jälkeen aloitin opettajan työssäni, josta kiinnostuin siinä määrin, että arviointikirjallisuuden tutkimisesta muodostui minulle tutkimuksen suoritettuna ikään kuin vapaa-ajan harrastus.

Kiinnostuin erityisesti oppimisprosessia edistävistä arvioinnista eli formatiivisesta arvioinnista, koska lukuisat tieteelliset julkaisut ja tutkimuspohjainen kirjallisuus vakuuttivat minut siitä, että formatiivinen arviointi on yksi tehokkaimmista keinoista edistää oppijoiden oppimista. Viimeiset viisi vuotta olen aktiivisesti soveltanut formatiivisen arvioinnin strategioita opetuksessani sekä kouluttanut opettajia siinä, mitä formatiivinen arviointi ylipäänsä on ja miten sitä voi tehokkaasti hyödyntää opetuksessa.

Halusin tutustua tarkemmin oppimisen psykologiaan liikuntakontekstissa, joten opiskelin vielä liikuntapsykologian aineopinnot vuonna 2020. Liikuntapsykologian opintojen myötä tutustuin ensimmäistä kertaa psykologiseen valmennukseen, johon heräsi niin vahva mielenkiinto, että suoritin aineopintojeni jälkeen Psykologiliiton hallinnoiman urheilun psykologian valmennuksen ja liikunta-aktiivisuuden sertifikaatin (UPV. sert). Tällä hetkellä toimin liikunnan ja terveystiedon opettajana ja urheilun psykologian valmentajana työssäni sekä arvioinnin asiantuntijatehtävien ohessa myös väitöskirjatutkijana Liikuntatieteellisessä tiedekunnassa. Tutkimusmielenkiinnon kohteena on formatiivinen arviointi liikunnanopetuksessa. Ensimmäinen vertaisarvioitu katsausartikkeli julkaistiin vuoden alussa Suomen ainedidaktisen tutkimusseuran julkaisun numerossa 24.

Terveystieto-oppiaineen haasteet

Nykypäivänä lukion terveystieto on vaativa oppiaine laajoin oppisisältöineen ja haastavine ylioppilaskoetehtävineen. Opettajana pyrin ylläpitämään oppitunneillani korkeaa vaatimustasoa osallistaen kaikki yhteisölliseen oppimisprosessiin. Tavoitteenani on luoda ryhmään oppimisen kulttuuria, jonka voisi tiivis-

Tommi Norppa

tä seuraaviin fraaseihin: ”Joko onnistua tai oppia” ja ”Tässä luokassa on enemmän kuin yksi opettaja.” Koska lukion terveystiedon oppisisällöt ovat laajat suhteessa opintojaksojen määrään, toiveena olisi yksi opintojakso lisää valtakunnallisiin terveystiedon syventäviin opintoihin. Tämä muutos voisi vähentää opetuksen kiireen tunnetta ja mahdollistaisi opetuksen linjakkuuden, jolloin opetussuunnitelma, opetus- ja oppimismenetelmät ja arviointikäytännöt olisivat paremmin linjassa keskenään.

Uuden lukuvuoden alkuun haluan vielä sanoa kaikille opettajille, että mitä enemmän ymmärrän opettamista, oppimista ja arviointia, sitä enemmän arvostan opettajan ammattia. Opettajan työ on vaativa ammatti, koska opettajan on jatkuvasti sovellettava opetusta oppijoiden tarpeisiin ja samalla pidettävä mielessä yhteiset oppimisen tavoitteet. Koskaan ei ole kahta täysin samanlaista oppituntia ja työpäivää. Juuri siksi elinikäisenä oppijan pidän niin paljon opettajan ammatista – koskaan ei voi jäädä laakereille lepäämään.